

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Fotografia współczesnej gospodarki. Czasy czarnych łabędzi

Prof. Piotr Banaszyk

Uniwersytet Ekonomiczny w
Poznaniu
27 października 2022 r.

Organizatorzy

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

1

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Agenda

ul. Niepodległości 12, 61-873 Poznań
tel. +48 61 855 10 00
fax +48 61 852 57 22

- Krótka historia gospodarcza XXI wieku
- Wpływ katastrofy klimatycznej
- Perspektywy co do przyszłości

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

2

2

Historia gospodarcza świata w XXI wieku

1. 2000 r. - kryzys dot.com
2. 2008 - 2010 - globalny kryzys finansowo-gospodarczy
3. 2018 - ??? - wojna handlowa USA vs. Chiny
4. 2020 - ??? - kryzys pandemiczny
5. 2022 - ??? - kryzys podażowy wskutek wojny w Ukrainie

3

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

3

2000: kryzys dot.com

- » Firma „dotcom” to podmiot gospodarczy realizujący przychody ze sprzedaży w środowisku internetowym,
- » Koniec XX wieku to euforia inwestorów giełdowych kupujących akcje dotcom'ów,
- » Skutek to klasyczna bańka giełdowa,
- » Wtórna konsekwencja krach na rynku nieruchomości biurowych i kłopoty rynku finansowego.

4

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

4

 UNIwersytet
 EKONOMICZNY
 W POZNAŃU

Al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
 656 10 00
 656 10 00
 fax: 656 10 00

2008 -2010: globalny kryzys finansowo gospodarczy

- » Chiny i naftowe kraje arabskie lokują nadwyżki finansowe w USA,
- » Globalny rynek finansowy rozwija derywaty,
- » Bańka na rynku nieruchomości w USA (upadek Lehman Brothers Bank),
- » Toksyczne derywaty niszczą globalny rynek finansowy,
- » Rządy dokapitalizują banki i uruchamiają politykę „Quantitative Easing”,
- » Kryzys finansowy stymuluje kryzys budżetowy, a ten kryzys gospodarczy.

5

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

5

 UNIwersytet
 EKONOMICZNY
 W POZNAŃU

Al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
 tel. +48 61 656 10 00
 fax: +48 61 656 10 00

2018 - ??? : wojna handlowa

- » Chiny zagrażają hegemonii USA, a te zaostrzają politykę celną,
- » Cel podstawowy to uniezależnienie się od dostaw z Chin i relokacja produkcji do USA (i Europy),
- » Deficyt handlu z Chinami zmniejsza się, ale nadal jest ogromny (ok. 1 mld \$).

6

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

6

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

2020 - ????: kryzys pandemiczny
Trzy szoki

- » Szok **popytowy** - lockdown zamyka sklepy i ludzi w domach zmienia się struktura zakupów,
- » Szok **podażowy** - unieruchomienie produkcji, transportu i kongestia w hubach logistycznych zrywają łańcuchy dostaw,
- » Szok **finansowy** - Quantitative Easing kreuje „nawis inflacyjny”.

7

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

7

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

2022 - ????: kryzys wskutek wojny w
Ukrainie

- » Wzmocnienie szoku podażowego - ograniczenie dostaw paliw i pierwiastków rzadkich, a także turbulencje na rynkach żywności,
- » Priorytet w odniesieniu do sektora produkcji zbrojeniowej.
- » Rosnąca presja inflacyjna.

8

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

8

Światowy problem ekonomiczny nr 1 inflacja

- » Definicja inflacji:
 proces wzrostu przeciętnego poziomu cen
 w gospodarce prowadzący do deprecjacji
 siły nabywczej pieniądza.
- » Odmiany (przyczyny) inflacji:
  - nadmierny popyt z powodu zbyt dużej
 ilości pieniądza,
  - niedostatek podaży z powodu braku lub
 niewłaściwej oferty towarowej.

9

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

9

Nadmierny popyt z powodu zbyt dużej ilości pieniądza

- » Wynika z uwalniania oszczędności
 powstałych na skutek Quantitative Easing
 (QE) i oznacza przewagę popytu nad
 podażą ciągnąc ceny.

Przeciwdziałanie to Quantitative
 Tightening (QT) głównie przez wzrost stóp
 procentowych na rynku finansowym.

10

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

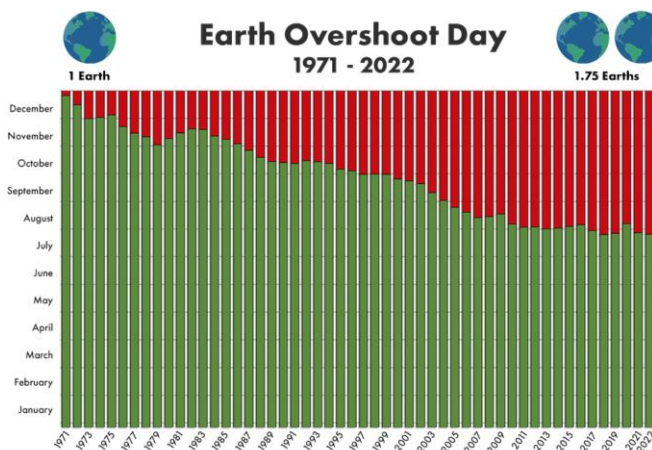
10

Niedostatek podaży z powodu braku lub niewłaściwej oferty towarowej

» Wynika z niedostatku albo znaczącego wzrostu kosztów materiałów, surowców lub energii.

Przeciwdziałanie to intensyfikacja inwestowania w nowe technologie i moce produkcyjne.

Istotny czynnik uzupełniający Kryzys klimatyczny

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 858 10 00
fax +48 61 852 57 22

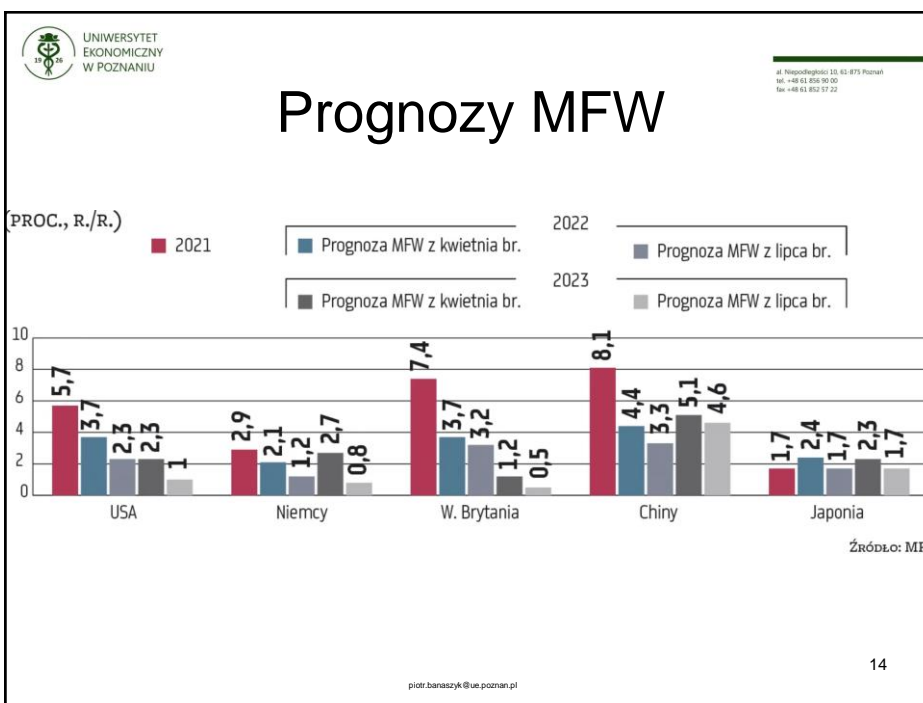
Prognoza MFW

- » Globalny wzrost gospodarczy
2022: 3,2%; 2023: 2,7%
- » Globalna inflacja
2022: 4,7%; 2023: 6,5%
- » Rynki finansowe
spodziewany trend aprecjacji walut USA i
Szwajcarii

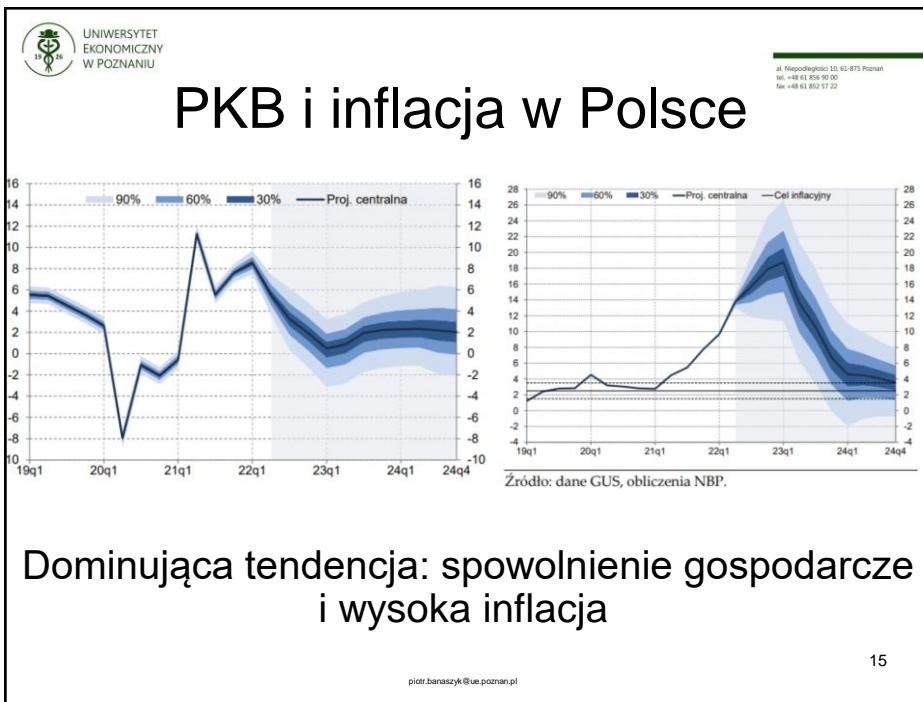
piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

13

13

14

15

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W POZNAMIU

ul. Niepodległości 10, 61-873 Poznań
tel. +48 61 858 10 00
fax +48 61 852 37 22

Sytuacja gospodarcza Polski

- » Definicja
Zjawisko gospodarcze polegające na jednoczesnym utrzymywaniu się znaczącej inflacji i stagnacji gospodarczej to STAGFLACJA,
- » Zwalczanie
stopy finansowe w górę aby zwalczać inflację oraz stopy finansowe w dół aby pobudzać koniunkturę !!!

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

16

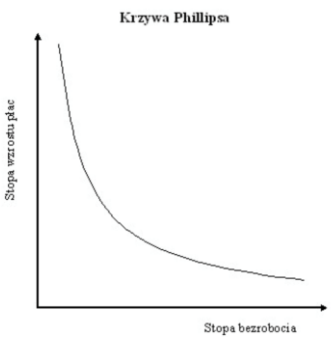
16

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W POZNAMIU

Al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 858 10 00
fax +48 61 852 37 22

Problem z Krzywą Philipsa

Krzywa Philipsa

- » Klasyczna KPh: ujemna korelacja między bezrobociem a inflacją
- » Niskie bezrobocie i niska inflacja z lat 90. do 2020 - powód ?
- » Zerwanie łańcuchów dostaw przywraca KPh

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

17

17

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W POZNAMIU

Al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 858 10 00
fax +48 61 852 37 22

Jeśli Krzywa Philipsa znów działa

- » Stagflacja to dylemat zwalczać stagnację czy inflację

Przeważa opinia, że inflację

czyli

bezrobocie jest nieuniknione.

piotr.banaszyk@ue.poznan.pl

18

18

Polska gospodarka a ryzyko ekonomiczne

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 858 10 00
fax +48 61 852 37 22

- » Polska gospodarka
  - na progu stagflacji,
  - brak transparentnej polityki gospodarczej (monetarnej i fiskalnej),
  - gorąca wojna u granic

Perspektywa ucieczki międzynarodowego
kapitału finansowego = deprecjacja PLN

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 858 10 00
fax +48 61 852 37 22

Dziękuję za uwagę

Do widzenia